

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

EYLÜL 2016

Sayı 41

EBSO EKONOMİ BÜLTENİ

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından yayımlanan güncel ekonomik büyüme raporunda, yılın ikinci çeyreğinde üye ülkelerin ortalama büyüme oranının %0,3 düzeyinde gerçekleştiği açıklanmıştır. Büyüme hızının ikinci çeyrekte yavaşlamasında Almanya, Fransa, İtalya ve Japonya GSYH'sinin düşmesinin etkili olduğu belirtilmiştir. Söz konusu veri, 35 üye ülkenin durumunu göstermesi açısından, küresel ekonomik büyümedeki durağanlığı da destekleyici niteliktedir.

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından, ekonomik koşulların zayıf talepten olumsuz etkilenmesi ve yavaşlayan dış ticaret ile gerileyen yatırımlar, gerekçe gösterilerek IMF'nin muhtemelen 2016 yılı küresel büyüme tahminini tekrar düşüreceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda, IMF, Dünya Ekonomik Görünümü tahminlerini, yıllık toplantıları öncesi, Ekim ayı başında revize edeceğini açıklamıştır. Küresel büyüme tahmini düşürülürse, yaklaşık 18 ayda altıncı kez art arda indirim gerçekleştirilmiş olacaktır.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poors tarafından yapılan bir açıklamada, küresel ölçekte kredi notu yatırım yapılamaz seviyenin en alt kademesinde olan şirket sayısının 251 adet ile son 7 yılın en yüksek düzeyine çıktığı belirtilmiştir. S&P'nin, enerji şirketlerinin öncülük ettiği en zayıf halka grubundaki bu şirketlerin toplam borcunun 359 milyar Dolar düzeyinde olduğunu ve şirketlerin borçlarını ödeyememe ihtimalinin, ciddi bir risk unsuru teşkil ettiğini ifade etmiştir.

Küresel imalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre önemli bir değişiklik göstermeyerek 50,8 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ABD

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings tarafından yayımlanan bir raporda, ABD'de son iki yılda ücretlerdeki yükselişin, fiyat artışlarının üzerinde gerçekleştiğine dikkat çekilmiş ve ücret artışının hızlı olması durumunda dünya ekonomisinde durgunluk yaşanabileceği uyarısında bulunulmuştur. Fitch Ratings'in konuyla ilgili yayımladığı raporda, söz konusu duruma gerekçe olarak ABD Doları'ndaki güçlenme ve 2014 ortasından itibaren başlayan enerji fiyatlarındaki düşüş gösterilmiş, bunun ABD'de tüketici fiyatlarını aşağı çektiği ve alım gücünü artırdığı vurgulanmıştır.

Amerikan Merkez Bankası (FED) uzmanlarınca yapılan açıklamalara göre, son dönemde bazı verilerin beklentilerin altında kalmasına rağmen, Eylül toplantısında faiz artırımını konusunun ciddi bir şekilde gündeme geleceği ifade edilmiştir.

ABD'de Ağustos ayında istihdamın beklentilerin altında da olsa, artmaya devam etmesi, durgun küresel büyüme ortamında istikrarlı istihdam artışını işaret etmektedir. FED tarafından, gösterge faizin artırılmasına ilişkin verilecek kararda istihdamın gidişatı özellikle önem taşımaktadır.

İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre düşüş göstererek 52,0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi'nde Ağustos ayı enflasyonu %0,2 ile beklentilerin altında kalmıştır. İşsizlik oranı ise değişmeyerek %10,1 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu bağlamda, Avrupa Merkez Bankasının (ECB) rekor düşük seviyedeki faiz oranlarına ve aylık 80 milyar Euro'luk parasal genişleme programına karşın, enflasyonun hala hedefin oldukça altında bulunduğu anlaşılmaktadır. Tahminlerin altında kalan enflasyon verisi, ECB'nin zayıf ekonomiyi desteklemek için teşviklere daha fazla önem vereceği öngörülerini de güçlendirmektedir.

Bölge ekonomisi ile ilgili bir diğer önemli gösterge olan perakende satışlar, Temmuz ayında bir önceki aya göre %1,1 yıllık bazda ise %2,9 yükselmiştir. Beklentilerin üzerinde gerçekleşen perakende satışlardaki bu artışta, otomotiv yakıtı satışı, gıda, içki ve tütün ürünleri ve gıda dışı ürün satışlarının yükselmesi etkili olmuştur.

İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre bir miktar düşüşle 51,7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ALMANYA

Almanya'da yılın ikinci çeyreğinde GSYİH, bir önceki çeyreğe oranla %0,4, yıllık bazda ise %1,8 artış göstermiştir. AB ekonomisinin lokomotif konumunda olan Almanya'nın beklentilerin altında büyüme performansı sergilemesi, Bölge ekonomisinin geleceğine ilişkin de endişe yaratmaktadır.

Bir diğer önemli veri olan enflasyon, Ağustos ayında önceki aya göre değişiklik göstermemiş, yıllık bazda ise %0,4 artmıştır.

Düşük enflasyon, daha önceki aylarda olduğu gibi Ağustos'ta da, enerji fiyatlarının azalmasından kaynaklanmıştır.

AB'nin lokomotif ülkesi Almanya'nın enflasyonundaki yavaşlama, Euro Bölgesi'nde %2'ye yakın enflasyon hedefinin gerçekleşmesini zorlaştırmaktadır.

Sanayi üretimi, Temmuz'da, yıllık bazda %1,2 artmasına karşın, aylık bazda beklentilerin altında kalarak, %1,5 gerilemiş ve yaklaşık 2 yılın en büyük düşüşünü kaydetmiştir. Bu bağlamda, İngiltere'nin AB'den çıkmasından bu yana zayıf gelen ve Almanya ekonomisinin görünümünün zayıfladığına işaret eden verilere bir yenisi daha eklenmiştir.

İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre önemli bir değişiklik göstermeyerek 53,6 düzeyinde gerçekleşmiştir.

JAPONYA

Japonya GSYİH'si ikinci çeyrekte, yıllık bazda %0,7 ile beklentilerin üzerinde büyüme gerçekleştirmiştir. Söz konusu büyümeye ilişkin olarak sermaye harcamalarının ve kamu yatırımlarının etkili olduğu belirtilmiştir.

Japonya Merkez Bankası (BOJ) Başkanı tarafından, eksi faiz politikasının olumsuz yönleriyle ilgili, faizlerin daha fazla aşağı çekilmesine ilişkin dikkatli olunması konusunda uyarıda bulunulmuş, eksi faizlerin finansal kurumların karlarını olumsuz etkilediği, düşük seyreden uzun vadeli tahvillerin bazı diğer işletmelere dolaylı olarak zarar verdiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte, parasal teşvikte bir azalma olmayacağını da vurgulamıştır.

İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 49,5 değerini alsa da, yine eşik değerinin altında kalmıştır.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

ÇİN

Çin ekonomisi, Temmuz'daki zayıflığın ardından Ağustos ayında tekrar güçlendiğine dair işaretler göstermiştir. Sanayi üretimi ve perakende satışlar verilerinin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesi, bu güçlenmede etkili olmuş ve toparlanmaya ilişkin güven tazelemiştir. Ancak, oluşan bu olumlu atmosfere karşın, ekonomik toparlanmada önemli pay sahibi olan konut piyasasında, fiyatların sürdürülemez biçimde yüksek olmasının, ekonomi için zorluk oluşturabilme ihtimali de bulunmaktadır.

TÜFE, Ağustos ayında, geçen yılın aynı dönemine göre aylık bazda %0,1, yıllık bazda ise %1,3 artmıştır. Özellikle, taze sebze ve meyve, sağlık harcamaları ve konut fiyatlarındaki artışlar dikkat çekicidir.

Bir diğer önemli veri olan ihracat ise, zayıflayan Yuan ile güç kaybederken, ithalat 2014 yılından bu yana ilk kez yükselmiştir. böylece, dış ticaret fazlası da 52 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşerek beklentilerin altında kalmıştır.

İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre bir miktar düşüşle, eşik değer olan 50,0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de, Kuzey Kore ile yaşanan gerginlik sebebiyle ekonomi siyasetin gölgesinde kalmaktadır. Ayrıca, Güney ve Kuzey Kore arasında tırmanan gerginlik, Uzakdoğu ile birlikte küresel gündemde de dikkat çekici bir yer edinmeye başlamıştır.

Güney Kore tarafından, Kuzey Kore'nin nükleer silah kullandığının en küçük bir işareti ortaya çıkar çıkmaz saldırıya hazır olunduğunun ifade edilmesi, tırmanan gerginliğin boyutlarını ortaya koymaktadır. Güney Kore Merkez Bankası (BOK), faizleri ardı ardına üçüncü ayda da değiştirmeyerek, beklentilere uygun olarak %1,25 düzeyinde sabit bırakmıştır. İmalat PMI değeri, Ağustos ayında dikkat çekici bir düşüşle 48,6 değerini almış ve son 1 yılın en kötü performansını sergilemiştir.

HİNDİSTAN

Hindistan'da, ekonomiye güç kazandırmak için özelleştirmelerin artırılması gerektiğine ilişkin tartışmalar artarken, Maliye Bakanı tarafından, finans sistemindeki varlıkların onda yedisi gibi büyük bir payı elinde tutan kamu bankalarının özelleştirilmesinin henüz gündemde olmadığı ifade edilmiştir.

Bu açıklamayla birlikte, Hükümetin bazı kamu bankalarını, güç kazandırmak için konsolide ettiğini ancak devletin payının %52 eşliğinden aşağı düşürülmesinin söz konusu olmadığı da belirtilmiştir.

İmalat PMI değeri, Ağustos ayında 52,6 değerini alarak, son 13 ayın zirvesine ulaşmıştır.

BREZİLYA

Brezilya Merkez Bankası, güncel olarak gerçekleştirilen politika toplantısında, gösterge faizde değişikliğe gitmemiştir. Böylece, %14,2 düzeyinde sabit bırakılan faizde, ardı ardına dokuzuncu kez değişiklik yapılmamış olmaktadır. Derinleşen resesyon, inatçı enflasyon ve siyasi kargaşanın devam etmesi, ülke ekonomisine ilişkin olumsuz algının güçlenmesine sebep olmaktadır. Söz konusu olumsuz algı, faizde değişikliğe gidilmemesi kararında da etkili olmuştur. İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre bir miktar düşüşle 45,7 değerini almıştır.

RUSYA

Rusya'nın Batı dünyası ile siyasi arenada çekişme yaşamaya devam etmesi, ekonomiyi de olumsuz yönde etkilemektedir. ABD yönetimi, Rusya'nın Ukrayna tutumu nedeniyle 20 kuruluşu daha yaptırım kararı alması, konuyu açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Rusya Merkez Bankası tarafından, önceden yapılan bir açıklamada ülke ekonomisindeki küçülmenin yılsonu itibarıyla %0,2 ile 0,4 arası gerçekleşeceği tahmin edilirken, yayımlanan güncel bir raporda, söz konusu veriler revize edilmiş ve ekonomideki küçülmenin %0,3 ile 0,7 bandı arasında gerçekleşeceği öngörülmüştür. Bununla birlikte, önümüzdeki yıl ekonomide büyüme rakamlarına tekrar geçilmesinin beklendiği de vurgulanmıştır.

TÜRKİYE

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye şirketlerinin kredi görünümüne ilişkin yayımladığı bir raporda, "Türk şirketleri zorlu piyasa koşulları ve döviz riskiyle karşı karşıya" ifadelerine yer vermiştir. Raporda, 2016'da Türkiye şirketlerinin zayıf ekonomik büyüme, yüksek enflasyon ve ekonomik belirsizlik ile karşı karşıya kaldıkları belirtilmiş ve bu etkenlerin şirketlerin yakın vadeli finansal risklerini artırdığı vurgulanmıştır. Bu bağlamda, 2016'ın geri kalanında ve 2017'de zayıflayan ekonomik koşullar, mevcut sağlıklı kredi notu alanını zayıflatabilecektir.

2016 yılının ikinci çeyreğinde %3,1'lik büyüme kaydedilmesiyle, büyüme trendi kesintisiz olarak 27. çeyreğe taşınmıştır. Ancak sanayi üretiminin Temmuz ayında %7 gibi ciddi bir düşüş kaydetmiş olması da dikkat çekicidir. Başarısız darbe girişiminin ve 9 günlük Ramazan Bayramı tatilinin bu düşüşte etkili olması, olumsuz bir atmosfer oluşmasını engellemiştir. İmalat PMI değeri, Ağustos ayında bir önceki aya göre bir miktar düşüşle 47,0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

BÜYÜME

Dönem	Sabit fiyatlarla			Hanehalklarının Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)	
	GSYH (Milyon TL)	Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)						
2015	I	30.232	2,5	1,2	4,3	2,8	0,7	-1,4	3,6
	II	32.069	3,7	4,8	5,5	7,3	10,1	-2,7	1,4
	III	34.901	3,9	1,3	3,9	8,0	1,3	-1,4	-1,3
	IV	34.071	5,7	7,8	5,4	8,1	3,5	2,0	-2,6
	Yıllık	131.273	4,0	3,8	4,8	6,7	4,0	-0,9	0,2
2016	I	31.649	4,7	5,7	7,1	10,9	0,0	2,4	7,3
	II	33.061	3,1	3,0	5,2	15,9	-0,6	0,2	7,7
	Yıllık	64.710	3,9	4,3	6,1	13,5	-0,3	1,2	7,5

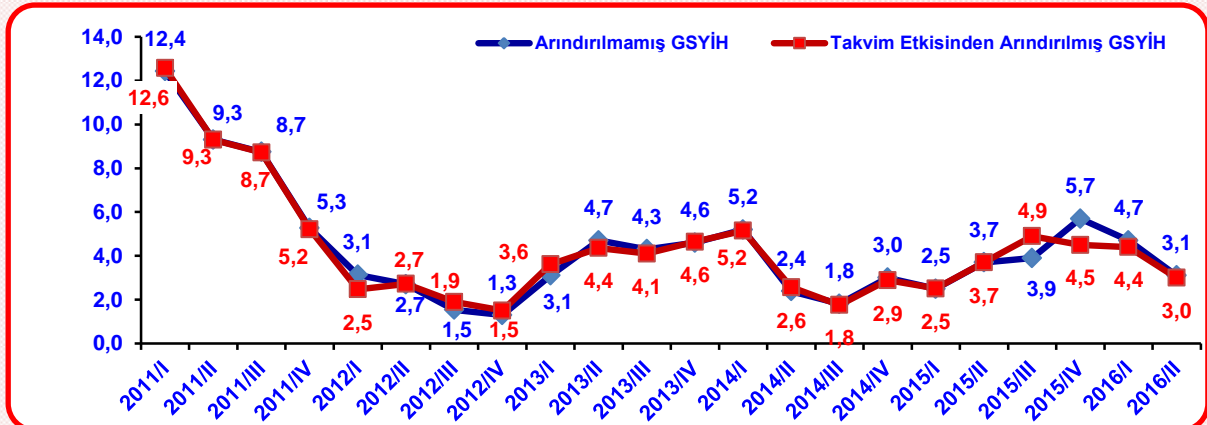
2016 yılı ikinci çeyreğinde %3,1 ile piyasa beklentilerinin altında bir büyüme gerçekleşmiştir. Bu dönemde 2009 yılının son çeyreğinden beri en hızlı artış kaydeden özel tüketim %5,2 ile, kamu harcamaları ise %15,9 ile büyümeye en çok destek veren kalemler olmuştur. Önceki çeyreklerde olduğu gibi iç talep destekli bir büyüme gerçekleşmiştir.

2016 yılı ikinci çeyrekte de yatırım harcamalarında daralmanın devam ettiği görülmekte olup, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, %0,6 oranında düşüş yaşanmıştır. Yatırım harcamalarındaki bu azalış büyümeyi %0,14 oranında aşağı çekmiştir. Özel sektör yatırım harcamaları %0,33 puan azalırken, kamu harcamaları %0,21 puan artış göstermiştir. Ancak, kamu yatırımlarındaki artış özellikle makine ve teçhizatındaki yatırım azalışının etkisiyle alarm veren özel sektör yatırımlarının açığını kapatmaya yetmemiştir.

Tüketim artışıyla birlikte, ithalat %7,7 oranında, ihracat %0,2 oranında artmıştır. Bu bağlamda da ihracatın büyümeye katkısı yok denecek seviyeye ulaşırken, büyümeyi 2016 yılı ikinci çeyrekte net ihracat %2,24 oranında düşürücü yönde etkilemiştir. Bu durum, Rusya ile yaşanan krizin etkilerinin istenilen seviyede normalleşmemesi, turizm gelirlerindeki düşüşün sürekliliği ve darbe girişimi ile Fetö terör olaylarının sarsıcı etkilerinin devam etmesi ile açıklanmaktadır.

2016 yılı ikinci çeyrekte hizmetler sektörü turizm sektörünün olumsuz seyrine bağlı olarak %1,8 oranında büyümeye katkı sağlamasına rağmen zayıf seyrini korumuştur. İmalat sanayi sektörü aynı dönemde %0,9 puan ile büyümeyi desteklemiştir. Aynı dönemde inşaat sektörü son 3 yılın en hızlı artışını göstererek büyümeye 0,4 puan katkı sağlamıştır.

2016 yılı ikinci çeyreğinde iç talebe ve tüketime dayalı büyümenin sürdüğü gözlenmiştir. Yatırımlardaki düşüşün önüne geçmek için kamu büyümeye destek verse de yetersiz kalmıştır. Önümüzdeki günlerde de, yaşanan darbe girişiminin ve terör olaylarının üçüncü çeyrek büyüme üzerinde baskı kurabileceği öngörülmektedir. Tüketim harcamalarının büyümeyi fazlasıyla desteklemeye devam etmesi beklenmektedir.

ENFLASYON

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
Ağustos	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Yıllık	7,14	8,05	6,21	3,03	12,20	1,69
Yıllık Ort.	7,88	7,98	6,14	4,51	5,31	8,36
Aylık	0,40	-0,29	0,98	0,08	4,69	0,88

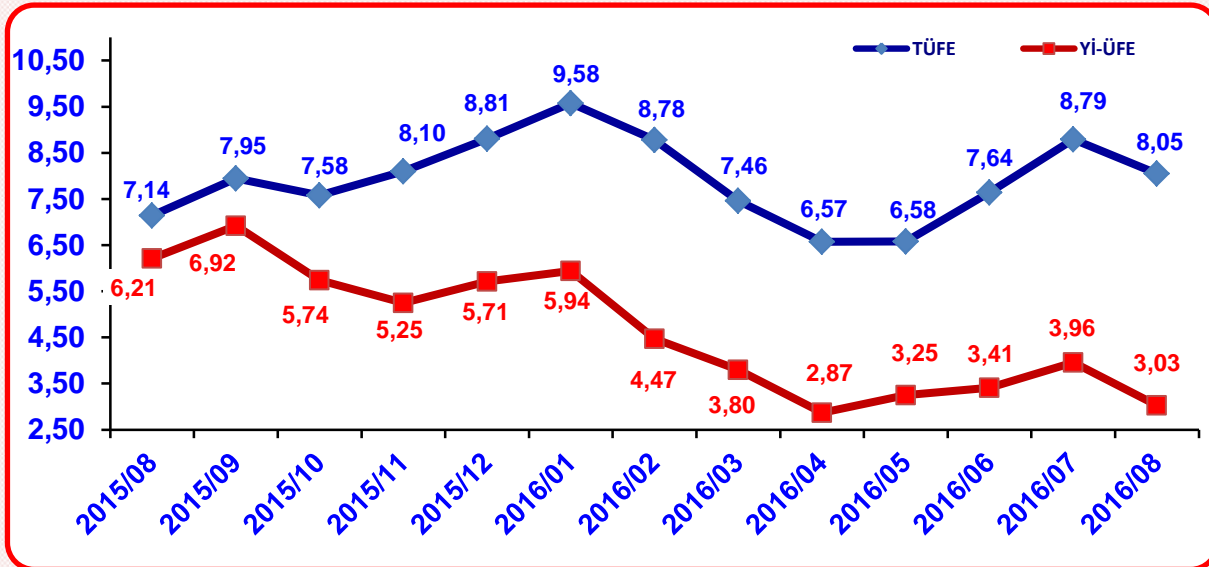
2016 yılı Ağustos ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %8,05, Yİ-ÜFE'de %3,03 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de %0,29 oranında düşüş ve Yİ-ÜFE'de %0,08 oranında artış yaşanmıştır.

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %23,03 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşmiştir. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; çeşitli mal ve hizmetler %11,84, sağlık %10,60, eğitim %9,18, lokanta ve oteller %8,63 ile en çok artışın olduğu diğer gruplardır.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %8,50 ve on iki aylık ortalamalara göre %8,71 oranında artış gerçekleşmiştir.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %1,53 oranında ve elektrik ve gaz sektörü %2,91 oranında azalırken; imalat sanayi sektörü %0,38 oranında ve su sektörü %0,61 oranında artmıştır. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde %4,29 olmuştur.

Yıllık Değişim Oranları (%)

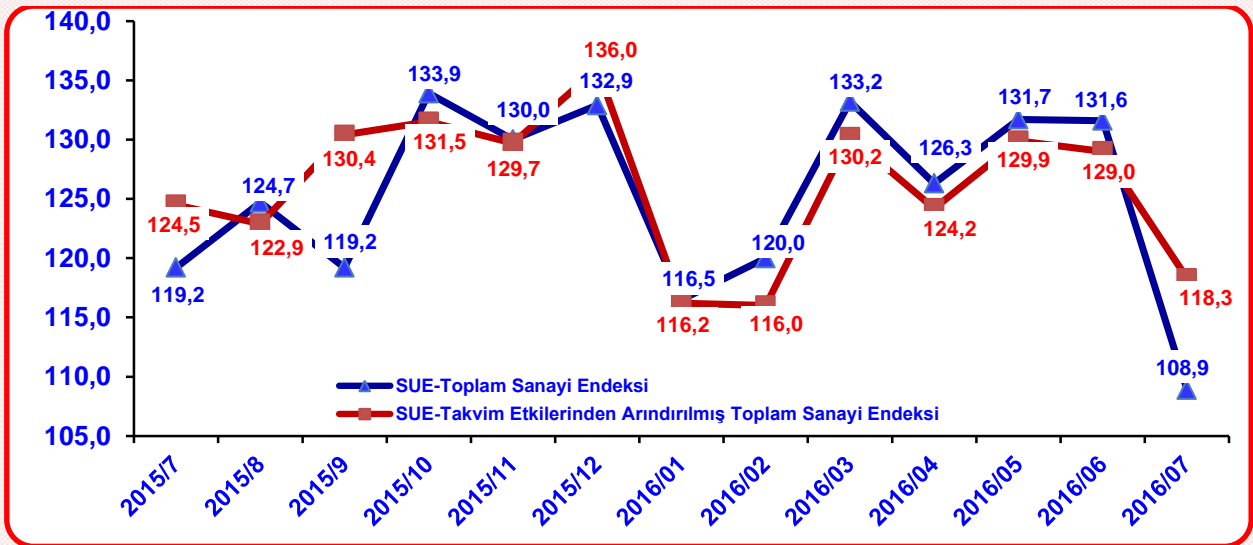
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

TEMMUZ 2016 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	108,9	-8,4	118,3	-4,9	117,7	-7,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	107,1	-6,4	112,0	-0,8	105,6	-5,3
İmalat Sanayi	104,8	-10,9	115,3	-6,5	117,0	-7,7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	136,9	3,1	141,1	3,1	128,3	-3,2

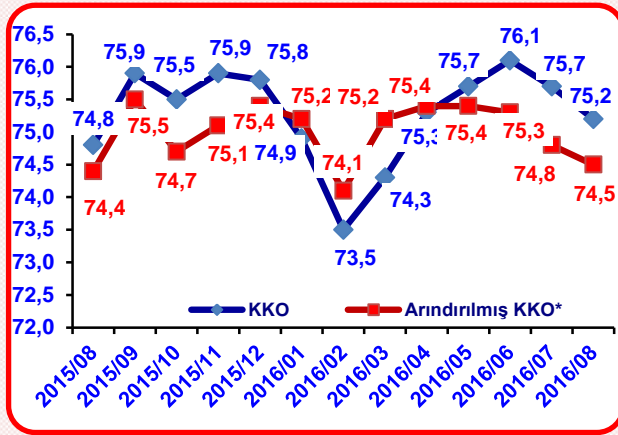
Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre 2016 yılı Temmuz ayında %8,4 oranında azalış göstermiştir.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde yıllık bazda %4,9 oranında son 10 yılın en büyük azalışı ile çok keskin bir daralma yaşanmıştır. 2016 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, imalat sanayi sektörü %6,5 oranında ve madencilik ve taşocakçılığı sektörü %0,8 oranında azalırken; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü de %3,1 oranında artmıştır.

Ana sanayi gruplarından 2016 yılı Temmuz ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en yüksek azalış; %21,1 ile dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşmiştir. İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla azalış ise, %30,2 ile diğer imalatlarda gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %21,7 ile elektrikli teçhizat imalatı ve %16,1 ile ağaç, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) imalatı izlemiştir. En yüksek artış; %11,8 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşmiştir. Bu artışı, %6,7 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı ve %3,1 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı imalatı izlemiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2016 yılı Ağustos ayında Kapasite Kullanımı %75,2 oranında gerçekleşerek 0,5 puanlık bir azalış göstermiş ve zayıf seyrini korumuştur. Bu duruma yaşanan darbe girişiminin etkisinin devam etmesi ve terör olaylarının yükselmesi zayıf seyrinde etkili olmuştur.

Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı %85,8, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %84,2, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri (mobilya hariç) imalatı %80,9 ve tütün ürünlerinin imalatı %80,1 ile 2016 yılı Ağustos ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

HAZİRAN 2015-2016	Toplam	
	2015	2016
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Bin kişi)	57.818	58.686
İşgücü (Bin kişi)	30.141	30.778
İstihdam (Bin kişi)	27.261	27.651
Tarım	5.998	5.577
Tarım dışı	21.263	22.074
İşsiz (Bin kişi)	2.880	3.127
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	27.677	27.908
İşgücüne katılma oranı (%)	52,1	52,4
İstihdam oranı (%)	47,1	47,1
İşsizlik oranı (%)	9,6	10,2
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,7	12,2
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57,0	57,5
İstihdam oranı (%)	51,4	51,5
İşsizlik oranı (%)	9,7	10,4
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,7	12,3
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	17,7	19,4

Türkiye genelinde 15 ve yukarı yaşta kişilerde 2016 yılı Haziran ayında işsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre %10,2 oranında gerçekleşmiştir. İşsizlik oranı; erkeklerde %9,1, kadınlarda %12,4 oranında kaydedilmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %12,2, işsiz sayısı 3 milyon 127 bin kişidir. Genç nüfusta işsizlik oranı %19,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2016 yılı Haziran ayında istihdam edilenlerin %20,2'si tarım, %19,3'ü sanayi, %7,5'i inşaat ve %53,1'i hizmetler sektöründedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

HAZİRAN 2016	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.039	3.003	1.974	10.060	19.075
Kadın	1.291	2.574	91	4.619	8.576
Toplam	5.330	5.577	2.065	14.679	27.651

ÖDEMELER DENGESİ

(Milyon Dolar)	Temmuz		12 Aylık Kümülatif 2016
	2015	2016	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-3.125	-2.602	-28.931
SERMAYE HESABI	-32	11	38
FİNANS HESABI	-2.729	-501	-25.088
Doğrudan Yatırımlar (net)	-2.523	-458	-7.096
Portföy Yatırımlar (net)	3.264	-1.417	-1.259
Diğer Yatırımlar (net)	-5.489	3.063	-14.204
Rezerv Varlıklar (net)	2.019	-1.689	-2.529
Net Hata ve Noksan	428	2.090	3.805

Kaynak: TCMB

Cari işlemler açığı, 2016 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre, %17 oranında azalarak 2,6 milyar Dolar ile piyasa beklentilerinin bir miktar altında gerçekleşmiştir. 12 aylık kümülatif olarak ise, 28,9 milyar dolar olarak bir önceki aya göre 500 milyon dolar daralma göstermiştir.

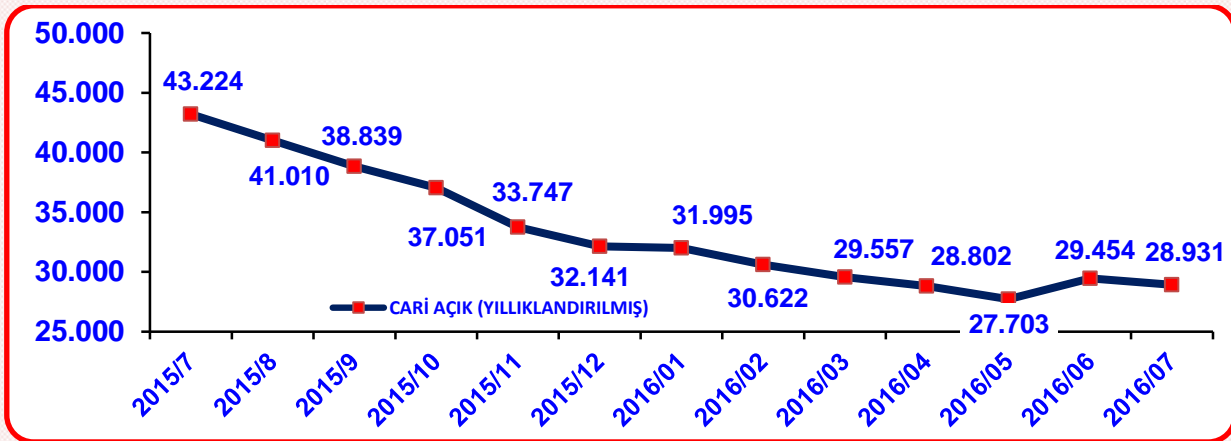
Seyahat gelirleri 2016 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre %46 oranındaki düşüşle 1,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiş olup, bir yılı aşkındır aşağı yönlü devam eden seyrini korumuştur. Seyahat gelirlerindeki bu sert düşüş cari açığın yükselişinde önemli ölçüde etkili olmuştur.

Net doğrudan yatırımlar 2016 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre, %50'nin üzerinde azalışla 4,8 milyar dolar olarak kaydedilmiş ve zayıf bir görünüm sergilemiştir.

Portföy yatırımlarında 2016 yılı Temmuz ayında 1,4 milyar Dolar, 2016 yılı Ocak-Haziran döneminde 9,6 milyar Dolarlık sermaye girişi yaşanmıştır. Diğer yatırımlarda, 2016 yılı Temmuz ayında 3,1 milyar Dolarlık sermaye çıkışı yaşanmıştır.

2016 yılı Temmuz ayında yurt içinde yaşanan olumsuz gelişmelerin etkisiyle piyasalarda yaşanan nakit akışı sıkıntısının giderilmesi yönünde Merkez Bankası müdahalelerinden kaynaklı rezerv varlıklarda 1,7 milyar Dolarlık sert bir azalış gerçekleşmiştir. 2016 yılı Temmuz ayında net hata ve noksan kaleminde ise, 2,1 milyar Dolar sermaye girişi kaydedilmiştir.

Dış ticaret açığında yaşanan gerilemenin pozitif etkisini, turizm gelirlerindeki süregelen azalışın devam etmesi aşağı yönlü baskılamıştır. Yıllık cari açıkta gerileme yaşansa da, enerji ve altın hariç cari işlemler açığında artış gözlenmektedir. Bu durumun, daralma gösteren cari açık üzerinde tehdit oluşturacağı yönünde sinyal verdiği tahmin edilmektedir. Bunun yanı sıra, son zamanlarda emtia fiyatlarındaki özellikle petrolde yukarı yönlü fiyatlar cari açıktaki iyileşmeyi baskılayacağı öngörülmektedir. Önümüzdeki günlerde, Rusya ile ilişkilerin normalleşmesiyle birlikte ihracatımızın destekleneceği ve turizm gelirlerinde de olumlu tablonun oluşacağı beklentisi bulunmaktadır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomi Güven Endeksi
2015			
Ağustos	103,7	62,4	86,5
Eylül	99,1	58,5	72,6
Ekim	100,5	62,8	82,6
Kasım	105,2	77,1	104,8
Aralık	102,2	73,6	100,8
2016			
Ocak	103,3	71,6	83,9
Şubat	104,5	66,6	71,5
Mart	106,0	67,0	78,3
Nisan	110,1	68,5	73,5
Mayıs	109,8	68,8	82,3
Haziran	106,8	69,4	83,3
Temmuz	108,0	67,0	95,7
Ağustos	103,6	74,4	72,7

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri

Reel Kesim Güven Endeksi; 2016 yılı Ağustos ayında, 4,4 puan azalarak 103,6 ile tekrar sert bir düşüş yaşamıştır.

Tüketici Güven Endeksi, 2016 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %11,1 oranında artarak 74,4 ile geniş bir ivme kazanmıştır.

Ekonomi Güven Endeksi 2016 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %24,1 oranında azalarak 72,7 ile Mart ayından bu yana en düşük seviyeye gerilemiştir. 15 Temmuz gecesi yaşanan darbe girişimi endeksler üzerinde aşağı yönlü baskı yaratmıştır. Endeksteki bu yükselişi inşaat, hizmetler, imalat sanayi ile perakende ticaret sektörleri desteklemiştir.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde 639 milyon TL fazla veren bütçe, 2016 yılı Ocak-Ağustos döneminde 4,9 milyar TL fazla vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri %15 oranında artarak 368,4 milyar TL, bütçe giderleri ise, %13,7 oranında artarak 363,5 milyar TL olarak kaydedilmiştir.

2016 yılı Ocak-Ağustos döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,9 oranında artarak 298,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderler %16,6 oranında artarak 328,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde 39 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde 40,3 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Milyon TL	OCAK-AĞUSTOS		Değişim Oranı (%)
	2015	2016	
Bütçe Giderleri	319.713	363.539	13,7
Faiz Hariç Giderler	281.326	328.102	16,6
Faiz Giderleri	38.387	35.437	-7,7
Bütçe Gelirleri	320.352	368.409	15,0
Vergi Gelirleri	268.727	298.090	10,9
Bütçe Dengesi	639	4.870	662,0
Faiz Dışı Denge	39.026	40.307	3,3

DIŞ TİCARET

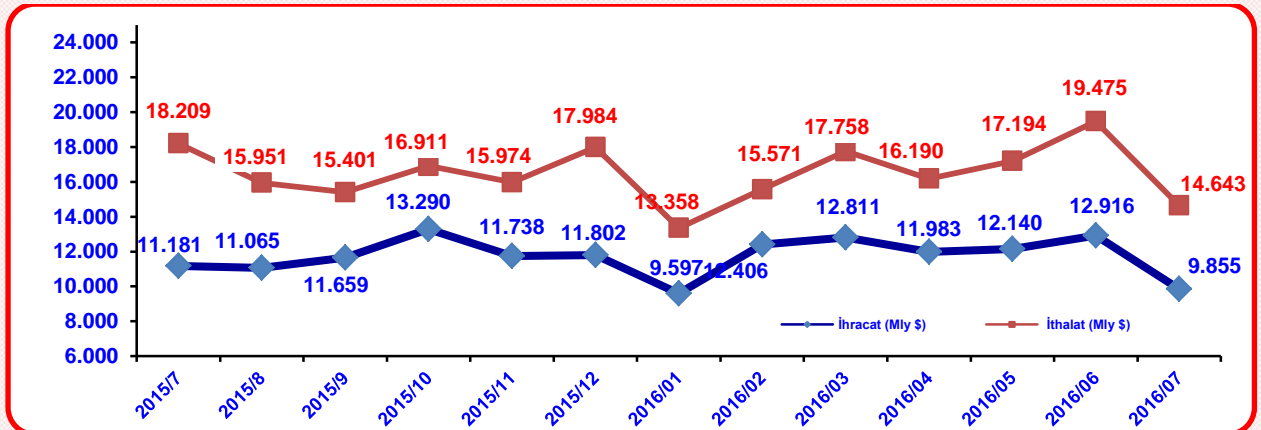
Milyon ABD \$		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı
Aylar	Yıl	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Karşılama Oranı (%)
Ocak-Temmuz	2015	84.562		124.979		86.991		-40.417		67,7
	2016	81.495	-3,6	114.291	-8,6	76.758	-11,8	-32.797	-18,9	71,3
Temmuz	2015	11.129		18.225		12.389		-7.096		61,1
	2016	9.855	-11,5	14.643	-19,7	9.807	-20,8	-4.788	-32,5	67,3

2016 yılı Temmuz ayında ihracat, 2015 yılı Temmuz ayına göre %11,5 oranında azalarak 9,8 milyar Dolar, ithalat da %19,7 oranında azalarak 14,6 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı, 2016 yılı Temmuz ayında, %32,5 azalarak 4,7 milyar Dolara ve 2016 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre, %18,9 azalarak 32,7 milyar Dolara gerilemiştir. 2016 yılı Ocak-Temmuz döneminde ihracat, 2015 yılı Ocak-Temmuz döneminde göre %3,6 azalarak 81,4 milyar Dolar, ithalat da %8,6 oranında azalarak 114,2 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı Temmuz ayında %46,3 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2016 yılı Temmuz ayında %51,4 olmuş; 2016 yılı Temmuz ayında, 2015 yılının aynı ayına göre, AB'ye yapılan ihracat %1,7 oranında azalarak 5,6 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılı Temmuz ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1.338 milyon \$) olurken; bu fasılı "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (292 milyon \$); "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.052 milyon \$) ve "örme giyim eşyası ve aksesuarı" (756 milyon \$) izlemiştir. "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2.251 milyon \$); "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (3.048 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.453 milyon \$); "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1.750 milyon) ve "demir ve çelik" (1.371 milyon \$); ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2016 yılı Temmuz ayında İzmir'in ihracatı 2015 yılının aynı ayına göre, %16,10 oranında azalarak 583 milyon Dolar, ithalatı da %3,46 oranında azalarak 654 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı Temmuz ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2015 yılının aynı ayına göre, %17,36 oranında azalarak 1 milyar Dolar, ithalatı da %14,14 oranında azalarak 1,02 milyar Dolar olarak kaydedilmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU-TÜRKİYE

BÜYÜME	2011	2012	2013	2014	2015	2016/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	774.188	785.721	821.937	800.107	719.620	181.409
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	8,8	2,2	4,2	2,9	4,0	3,1
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	10	1,8	3,7	3,7	3,8	3,0
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	Haz.16
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.110	24.821	25.524	25.933	26.621	27.651
İstihdam Oranı (%)	43,1	43,6	44,0	45,5	46,0	47,1
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.615	2.518	2.747	2.853	3.057	3.127
İşsizlik Oranı (%)	9,8	9,2	9,7	9,9	10,3	10,2
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	11,5	12,0	12,0	12,4	12,3
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	Ağu.16
Yİ-ÜFE (yıllık)	11,07	6,17	4,48	10,29	5,27	3,03
YD-ÜFE (yıllık)	14,65	3,49	6,57	13,12	7,74	1,69
TÜFE (yıllık)	6,45	8,94	7,49	8,85	7,67	8,05
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Tem.16
İhracat	134.907	152.462	151.803	157.643	143.883	81.495
İthalat	240.842	236.545	251.661	242.184	207.199	114.291
Dış Ticaret Dengesi	-105.863	-84.083	-99.858	-84.540	-63.317	-32.797
Cari İşlemler Dengesi	-75.082	-48.497	-64.940	-45.846	-32.105	-21.701
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Tem.16
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	50.814	62.794	96.581	64.601	103.139	55.062
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.071	4.119	4.840	4.011	4.576	3.181
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Ağu. 16
Kurulan Şirket Sayıları	114.872	107.219	108.930	126.635	114.691	72.828
Kapanan Şirket Sayıları	56.121	47.978	37.273	39.051	32.762	19.597
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Haz. 16
Şirket Sayısı (Adet)	4.326	4.259	3.773	4.686	5.558	3.032
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	16.182	13.284	12.384	12.523	16.899	3.844
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	Haz.16
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-118	-136	-171	-180	-178	-199
BORÇLANMA (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/I
Dış Borç Stoku	304	339	389	402	398	412
Kamu	94	104	116	118	113	118
Özel	200	228	268	282	284	292
KREDİLER (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/II
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	151,7	171,0	198,4	213,0	216,3	227
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ	2011	2012	2013	2014	2015	Tem.16
(Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış						
Toplam Sanayi	9,7	2,5	3,4	3,5	3,1	-4,9
İmalat Sanayi	10,1	2,2	4,4	3,1	3,6	-6,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	Ağu.16
Kapasite Kullanım Oranı	75,4	74,2	74,6	74,4	74,7	75,2
GÜVEN ENDEKSLERİ	2011	2012	2013	2014	2015	Ağu.16
Reel Kesim Güven Endeksi	97,2	106,3	108,1	107,1	103,9	103,6
Tüketici Güven Endeksi	92	75,8	76	72,5	66,3	74,4
Ekonomi Güven Endeksi	-	104,2	107,9	94,1	88,6	72,7
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2011	2012	2013	2014	2015	Tem.16
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	129,9	140,1	153,1	172,7	187,2	164,5
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Ağu. 16
Bütçe Dengesi	-17.783	-28.791	-18.449	-22.666	-22.606	4.870
PROTESTOLU SENET	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Tem. 16
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	919	1.075	1.091	1.004	1.000	573
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	4.902	6.949	7.494	8.221	10.081	6.426
KARŞILIKSIZ ÇEK	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Ağu. 16
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	581	943	748	673	775	526
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	298	400	289	216	188	95
BORSA VE DÖVİZ	2011	2012	2013	2014	2015	Eyl.16
BIST 100 Endeksi	60.195	64.982	77.314	76.306	79.901	77.671
Euro/\$	1,39	1,29	1,33	1,33	1,11	1,12

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU-İZMİR

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.451	3.525	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,9	4,9	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (‰)	15,0	18,9	20,6	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	13,1	14,5	15,9	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	-
Net Göç Hızı (‰)	7,20	6,97	2,91	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	-
ISO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	48	52	56	55	58	59	59	60	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.171	1.170	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,5	28,0	30,4	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	314	346	397	422	432	490	466	470	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	26,8	29,6	30,5	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	156	227	231	243	247	276	243	262	-
İşsizlik Oranı (%)	11,8	16,2	15,1	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	17,2	16,4	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	-
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
TÜFE (yıllık)	5,84	8,91	7,25	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	4,50
DIŞ TİCARET (Bin \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/7
İhracat	7.823	6.119	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	4.814
İthalat	8.313	6.268	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	5.159
Dış Ticaret Dengesi	-490	-149	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-345
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.917	3.694	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	3.884
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,0	5,9	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/IV	2016/II
Kapasite Kullanım Oranı	57	51	62,25	70	63	60	55	63	65
PROTESTOLU SENETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/7
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	74.760	77.761	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	26.106
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,7	4,9	4,5	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,6
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	391	459	319	245	367	463	510	571	440
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/7
Belge Adedi	136	105	167	188	209	215	186	208	127
Yatırım (Milyon TL)	1.011	651	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	780
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,04	2,39	3,01	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,4
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	-	4,0	1,9	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,8
ENERJİ TÜKETİMİ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/6
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	1.957	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	2.160
MALİ / FİNANS	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
Bütçe Gelir/Gider	4,17	3,59	3,99	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,54	10,20	10,77	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	74,6	72,4	87,9	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	119,3
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	6,2	6,2	5,9	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,6
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,4	6,0	5,9	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	5,1
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	2,12	1,80	1,35	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
Kurulan Şirket Sayısı	3.094	2.710	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	2.762
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,3	6,5	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2
Kapanan Şirket Sayısı	805	803	860	943	1.094	1.095	991	740	358
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,7	7,7	7,5	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,6
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/11	2016/8
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.256	1.391	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.229	2.345
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6,0	5,9	6,0	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6
MARKA-PATENT SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/7**
Marka Tescil Sayısı (Adet)	1.983	2.302	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	3.699
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,6	5,6	6,0	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	6,8
Patent Tescil Sayısı (Adet)	25	21	34	31	42	59	55	86	150
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	7,4	4,6	5,3	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,1
TURİZM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.034	1.057	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	496
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,9	3,9	4,1	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,7
TARIMSAL ÜRETİM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	2.769	2.675	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	-	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	1,2	3,9	4,2	4,1	4,7	3,9	5,1	-	-
İŞ KAZALARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	4,6	5,4	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	6,0
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/7
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	4,9	6,5	6,4	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0

*Çeyreklik açıklanmakta olup, I. çeyrek verileridir. **Tescil değil, başvuru verileridir

ÜLKE İNCELEMELERİ VI: SİNGAPUR CUMHURİYETİ

Ekonomik Yapı

1965 yılında bağımsızlığını kazanan Singapur, bir ada ülkesi olarak, elektrikli ürün montajı, petrol rafinerisi ve gemi inşa tesislerine dayalı, içine kapalı bir ekonomiye sahipken, uzun vadeli planlamalar ve stratejiler doğrultusunda, giderek finansal serbestlik kazanmıştır.

İlerleyen yıllarda finansal serbestleşmeye daha çok önem verilmiş ve ülkede uluslararası yatırımlar dikkat çekici bir biçimde artmıştır. Ayrıca, 1965 yılında uygulamaya başlanan serbest ticaret politikaları sayesinde ülkenin dış ticaret hacmi dikkat çekici biçimde büyümüş ve ticaret hacmi GSYİH'sının 3 katı oranına kadar yükselmiştir. Böylece ekonomi, kısa bir süre içerisinde yeniden yapılanarak; küresel ölçekte önemli bir liman ve serbest ticaret merkezi haline gelmiştir.

Günümüzde Singapur'da öne çıkan başlıca sektörler, petro-kimya, elektronik, bilişim ve bankacılık-finans şeklindedir. İmalat sanayi açısından ise elektronik, kimyasallar, biyomedikal, mühendislik ve ulaşım'dır.

Gelişmiş ticari yapısı ve yürütülen politikalar doğrultusunda ülkenin, Asya kıtası içerisinde en önemli Ar-ge ve teknoloji merkezlerinden biri haline gelmesi, Singapur'u küresel ekonominin yıldızlarından biri haline getirmiştir.

Gelişmiş finans sistemi sebebiyle, 2008 global ekonomik krizinden en çok etkilenen ülkelerden biri olan Singapur, vakit kaybetmeden krizin derinleşmesini engelleyici politikalara girişmiş ve krize yönelik ekonomik önlem paketi açıklayan ilk ülkelerden biri olmuştur.

Bu, hızlı müdahale ve kriz yönetimi politikaları sayesinde 2010'da çift haneli büyüme oranı yakalayarak, krizi en hızlı biçimde atlatan ülkelerin başını çekmiş, bu başarısıyla literatüre konu olmuştur.

Düzenli kentleşme, temizlik, güvenlik, teknolojik gelişme, yolsuzlukla mücadele, vb. politikalar ulusal açıdan çok önem verilmesi, istihdamda da dikkat çekici bir başarı elde edilmesini sağlamış ve bu açıdan Singapur, Hong Kong'dan daha çekici hale gelmiştir.

Güneydoğu Asya'daki en önemli fuar merkezlerinden biri olarak, çok sayıda uluslararası fuara ev sahipliği yapması, Singapur'un işbirliği kültürünü de güçlendirmiştir.

Singapur'un içine kapalı bir ekonomiye sahip küçük bir ada ülkesi iken, kısa zamanda gelişmiş ülke statüsüne yükselerek Bölge'nin ve küresel ekonominin parlayan yıldızlarından biri haline gelmesi, diğer gelişmekte olan ülkeler için de örnek teşkil edici niteliktedir.

Türkiye – Singapur İlişkileri

İkili ilişkiler, uzun yıllar öncesine dayanmakla birlikte, her iki ülkenin de küresel ekonomideki öneminin artmasıyla, son yıllarda daha da dinamik hale gelmiştir. İki ülke arasındaki dış ticaret hacminin 2000'lerin başında 200 milyon ABD Doları iken, son on yılda yaklaşık 4 kat artarak 2015 yılında 700 milyon ABD Doları'na ulaşması, bunun en somut göstergesidir.

Türkiye-Singapur arasındaki temel ihracat kalemleri, mineral yakıt, yağ, değerli taşlar, elektrik ve elektronik ekipmanları; temel ithalat kalemleri ise plastik ve ürünleri; makine, nükleer reaktör, kazan, vs; optik, foto, teknik, tıbbi, vs. cihaz, organik kimyasallar biçimindedir.

2015 yılı sonunda, karşılıklı ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla iki ülke arasında serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır.

2017 yılında yürürlüğe girmesi beklenen anlaşma ile Türkiye tüm mal gruplarının % 80'ine uyguladığı gümrük vergilerini kaldırmaktadır ve bu oranın 10 yıllık geçiş dönemi sonunda %95'e çıkarılması öngörülmüştür. Böylece, Türk ve Singapur firmalarına mal ve hizmet ticareti ile kamu alımlarında yeni pazara giriş imkânları sağlanacak, karşılıklı yatırımlar artacaktır.

SİNGAPUR ÜLKE PROFİLİ (2015)

Nüfus (Milyon Kişi)	5,5
Nüfus Artış Hızı (%)	1,2
GSYİH (Milyar Dolar)	292
GSYİH (%)	2,0
Kişi Başı GSİYH (Dolar)	53.000
Enflasyon Oranı (%)	-0,7
İşsizlik Oranı (%)	1,9
İhracat (Milyar Dolar)	517
İhracatta İlk 5 Ülke	Hong Kong, Çin, Malezya, Endonezya, Diğer Asya ülkeleri
Temel İhracat Ürünleri	Elektronik, Makine, Petrol, Kimyasal ürünler, Medikal ürünler
İthalat (Milyar Dolar)	438
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, Hong Kong, Malezya, Endonezya, ABD
Temel İthalat Ürünleri	Elektronik, Petrol, Makine, Medikal ürünler, Değerli madenler
Cari Denge (Milyar Dolar)	57.561
İmalat Sanayi (% GSYİH)	18,5
Tarım (%GSYİH)	0,03
Hizmetler (%GSYİH)	75,0
Sanayi (% GSYİH)	24,9

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

SİNGAPUR'UN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2015)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(MİLYAR \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(MİLYAR \$)
Elektronik ve ekipmanları	118,2	Elektronik ve ekipmanları	84,8
Makine ve aksamaları	51,0	Petrol	64,7
Petrol	43,8	Makine ve aksamaları	43,1
Organik kimyasallar	15,6	Medikal ve teknik ekipmanları	10,0
Medikal ve teknik ekipmanları	15,4	Kıymetli taşlar ve değerli madenler	9,4
Plastik	13,5	Havacılık ve uzay araçları	7,6
İlaç ve eczacılık ürünleri	6,8	Plastik	6,7
Kıymetli taşlar ve değerli madenler	6,7	Organik kimyasallar	5,7
Havacılık ve uzay araçları	6,4	Motorlu araçlar	5,3
Diğer kimyasal maddeler	5,1	Diğer kimyasal maddeler	3,9

Kaynak: World's top exports-imports (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE- SİNGAPUR TİCARET PROFİLİ (2015)

Fasıl adı	İhracat (Bin \$)	Fasıl adı	İthalat (Bin \$)
Rafine edilmiş petrol ürünleri	176.550	Ana kimyasal maddeler	148.401
Deniz taşıtları	49.844	Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	46.172
Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	49.510	Deniz taşıtları	30.683
Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	29.484	Tıbbi araç ve gereçler, ölçme, kontrol, test, seyrüsefer vb. amaçlı alet ve cihazlar	28.698
Diğer kimyasal ürünler	13.992	Rafine edilmiş petrol ürünleri	20.568

Kaynak: TÜİK